

EDİTÖRÜN KÖŞESİ

Mehmet Vahip
Mimarlar Odası Başkanı

Değerli Meslektaşlarım,

Uzun bir aradan sonra yeniden Mimarca ile birlikteyiz .

Yönetime geldiğimiz günden itibaren ülkemiz çok büyük değişimler yaşamış ve yaşamaya devam etmektedir. Oda çalışmalarımız ister istemez ağırlıklı olarak yeni gelişen koşullara mesleğimizin uyum sağlama yönünde olmuştur.

Nisan 2003 tarihinden itibaren Kıbrıslı Türk ve Kıbrıslı Rumlar arasındaki ilişkiler artmış, Kıbrıs sorununun çözüm süreci hızlanmıştır. Çözüm sürecine, bir meslek örgütü olarak, üst örgütümüz KTMMOB ile birlikte destek vermiş ve vermeye de devam etmekteyiz.

Bu süreç içerisinde bizler, önceki yıllarda başlamış olan Kıbrıslı Rum mimar örgütleri ile temaslarımızı artırıp çeşitli ortak çalışmalar başlatmış bulunuyoruz. Kıbrıslı Rum meslek örgütleri ile birlikte tüm Kıbrıs'ta mimarlık yapabilmeyi koşullarını ortak olarak oluşturmaya çalışmaktayız .

Kıbrıslı Türklerin Dünyada bir kimlik olarak varlıkları son gelişmelerle netleşirken Kıbrıslı Türk mimarların Avrupa ve dünya mimarlık ailesinin bir parçası olma süreci başlamıştır. Kıbrıs Türk mimarlar odası olarak bu sürecin gereklerini yerine getirmeye ve dünya mimarlık ailesinde yer almaya çalışıyoruz.

Ülkemizde yaşanan siyasi değişimin yeni KTMMOB yasasının meclisten geçmesine faydası olacağı inancındayız. Birlik yasasının meclisten geçmesi sonrası tüzük ve yönetmeliklerin siz değerli üyelerin katkılarıyla hazırlanacağını bilmenizi isteriz.

Sizlere oda olarak hızlı bir şekilde ulaşabilmemiz için e-mail adreslerinizin bir an önce oda sekreterliğine ulaştırmanızı bekleriz.

Barış içinde daha güzel bir Kıbrısta görüşmek ümidiyle.

MİMARCA 70

MART 2003

KIBRIS TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ

MİMARLAR ODASI BÜLTENİ

UNION OF THE CYPRUS TURKISH ENGINEERS AND ARCHITECTS
CHAMBER OF ARCHITECTS BULLETIN

Sahibi: KTMMOB MİMARLAR ODASI
Genel Yayın Yönetmeni:
Mehmet Vahip

Sponsor:
Cyprus Pools LTD.

Genel Koordinatör:
Gözde Berkman Kodan

Grafik Tasarım- Baskı:
Mavi Basın Yayın Ltd.

İnternet Adresimiz:

www.mimarlarodasi.org

E-mail: mimoda@analiz. net

Yazışma adresi: P.K. 271 LEFKOŞA

1.Şehit İbrahim Ali Sokak
ÇAĞLAYAN Lefkoşa KIBRIS

Tel: (0392) 227 1677 - 227 4925

Bu bültende yayınlanan yazılardaki fikirler tümüyle
yazarlarına aittir.

Bültenimizden, kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir. Herhangi bir yazışma
"MİMARCA Yayın Kuruluna" açık isim, soyadı, meslek ve adres verilerek yapılabilir

İÇİNDEKİLER

ODADAN HABERLER	2
ARAMIZA KATILANLAR	3-6
MALZEME TANITIMI: PECİMOR 25	8-9
UIA HAKKINDA BUNLARI BİLİYOR MUSUNUZ	10-12
MİMARLIK NEDİR	13
İKİ TOPLUMLU KALKINMA PROGRAMI	14
A TRADITIONAL TURKISH HOUSE IN WALLED CITY - NICOSIA: DERVISH PASHA MANSION	17-21
SON KIRK YILI KIBRIS'IN TARİHİNDEN ÇIKARILIR MIYIZ	22
ECOLOGICAL HOLIDAY VILLAGE: VILLA ERQUES ECO - RESORT	25-29
YORUMSUZ - LEFKOŞA	30-31
YAPI BİRİM MALİYETLERİ	32

- 12 Nisan 2003 tarihinde KTMMOB Lokalinde yapılan Olağan Genel Kurulumuzda seçilen 2003-2004 çalışma dönemi kurulu:
Başkan Mehmet VAHİP
Yazman Mehmet ÜLMEN
Sayman Feridun TAYIZ
Faal Üyeler Gözde BERKMAN, Fazıl TANERİ
Yedek Üyeler Mustafa KIRALP, Şevket ŞENBÜLBÜL
- İnşaat yıkımları ve çevre duyarlılığı için 13 Nisan 2003 tarihinde Mehmet Vahip aşağıdaki yazı ile çağrı yapmıştır:
Son günlerde basında çıkan, izinsiz ve çevre tahribi niteliğindeki çarpık yapılaşmalara karşı gerek Lefkoşa Belediyesi ve gerekse Yeni Boğaziçi Belediyesinin başlatmış olduğu mücadele KTMMOB Mimarlar Odası olarak bizleri umutlandırmıştır.
İzinsiz ve hatta mevcut yasalar çerçevesinde izin alamayacak durumda olan, ülkemizin her yerinde günden güne artan çarpık ve izinsiz yapılaşmaların bir an önce alınacak önlemlerle engellenmesi gerektiğine inanmaktayız.
İzin alabilecek durumda olan yapıların bir an önce izinlendirilmesi, izin alınamayacaklarınsa derhal yıkılması için tüm yetkileri görev sorumluluklarının gereğini yerine getirmeye çağırıyoruz.
- Mimarlar Odasının ilk üyesi ve ilk başkanı olan merhum Ahmet V. Behaeddin, 16 Nisan 2003 tarihinde ölüm yıldönümü nedeniyle Lefkoşa Mezarlığında anıldı.
- 30 Nisan Çarşamba günü Ledra Palas'ta düzenlenen Nicosia Master Plan seminerine katıldık.
- 4 Mayıs 2003 Pazar günü Trodos'a gezi düzenlendi.
- İki Toplumlu Çalışmalar çerçevesinde UNOPS, Avrupa Birliği ve diğer uluslararası kuruluşlar sponsorluğunda çalışmalarımıza yine devam ettik. Bu çerçevede görev almak isteyen arkadaşlarımızın, 17 Mayıs 2003 tarihine kadar başvurularını kabul ettik.
- Oda yönetim kurulumuzun çalışmalarının değerlendirileceği, hedeflenen projelerin ve iki toplumlu çalışmaların ele alınacağı kitle toplantısı 29 Mayıs 2003 Perşembe günü saat 19:00'da KTMMOB Lokali üst salonda yapılmıştır. Üyelerimizin büyük bir kısmı bu toplantıya katılmıştır.
- 11 Haziran 2003 Çarşamba günü saat 19:00'da Mağusa Kapısında yapılan, kitap tanıtımına katıldık.
- "1 Temmuz Dünya Mimarlar Günü" nedeniyle odamız KTMMOB lokalinde kokteyl düzenledi. Gün dolayısı ile KTMMOB Alt salonunda Kıbrıslı fotoğraf ve karikatür sanatçıların eserlerinden oluşan bir sergi açıldı. Mimarlar Günü bu yıl, Kıbrıs konusundaki gelişmelerden oluşan yeni durum dolayısıyla farklı anlamda kutlandı. Ayrıca, odamız kurulduğundan bu yana, yönetim kurullarımızda görev yapan üyelerimize onur belgeleri verildi.
- 6 Temmuz 2003 Pazar günü, Rum meslektaşlarımızla beraber Kırmı'da piknik yapıldı.
- 11- 12 Ağustos 2003 tarihleri arasında "Depreme Dayanıklı Yapı Tasarımı" semineri yapıldı.
- 20 Aralık 2003 Cumartesi günü, Rum meslektaşlarımızın daveti üzerine güneydeki Yılbaşı Balosuna katıldık.
- Odamızın geleneksel "Yeni Yıl Partisi" 29 Aralık 2003 tarihinde KTMMOB Lokalinde düzenlenen resepsiyonla gerçekleştirildi. Buluşmada odamızın yeni yıl promosyonu da üyelerimize takdim edilmiştir.
- 12 Nisan 2003'den bu yana 56 tane yeni üye kaydı yapılmıştır.
- KT Mimarlığını Koruma Vakfı Binası ile ilgili olarak bina için bir kampanya açılmasına karar verildi. Bina sorumlusu olarak Hasan Erhan, Emine Pilli, Hidayet Bey görevlendirildi ve bu bina ile ilgili bir rapor yazılmasına karar verildi.

Aramıza Katılanlar

Meryem Bedevi
597

Diğdem Kutgün
598

Sinem Tarkuç
599

Nazif Çataloğlu
600

Sertaç İlter
601

Nezihe Çerkez
602

Eylem Yetişmiş
603

Ali Kömürcügil
604

Nilay Ertol
605

Atacan Başaran
606

Gözde Özler
607

Aramıza Katılanlar

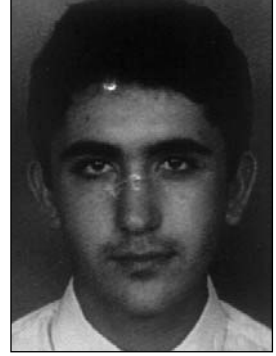
Tevfik K. Çolak
608

Meltem Z. Kalfaoğlu
609

Hasan B. Aksu
610

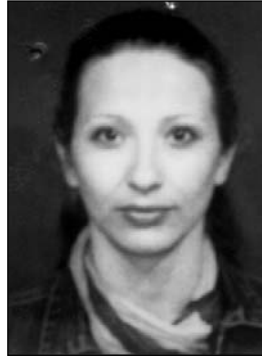
Hasan E. Ocakçı
611

Eylem Şahoğlu
612

Mustafa Derat
613

Zeref Birsell
614

Gizem Çobanoğlu
615

Nezihe Şonya
616

Hacer Başarır
617

Şerife Kahyalar
618

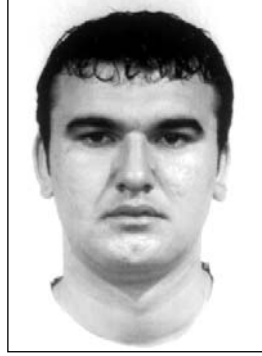
Aramıza Katılanlar

Hülya Şimşek
619

Batuhan Bayramoğlu
620

Günay Mutalıp
621

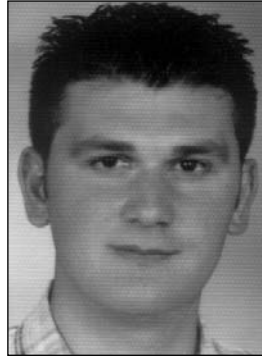
Çimen Kırmızı
622

Asır Hazar
623

Sıtkı Tünceri
624

Nejdett Ziyaeddin
625

Ayşegül Yenen
626

Zafer C. Volkan
627

Durmuş M. İnanglı
628

Hatice Deva
629

Aramıza Katılanlar

Sibel Altan
630

Tomris Sıtkıoğulları
631

Gökhan Kaya
632

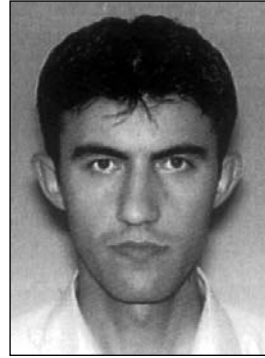
Fatma Çeri
633

Serap Yeltekin
634

Erdal Kaki
635

Erol Erbay
636

Bütün Avrupalıların her gece uyuyabilecekleri uygun bir yeri olmalıdır.

Bütün konutlar sakin ve oturup düşünmeye elverişli bir ortam sun-
duğu gibi, ailenin biraraya gelmesine ve karşılıklı iletişimine de olanak sağlamalıdır

Kent, kasaba ve banliyöler, ayrılmış toplumumuzun sosyal bütünleşme sağlamasına ve daha iyi sosyal ilişkiler kurulmasına olanak verecek şekilde yeniden yapılandırılmalıdır

Tarihi merkezlerimizin kitle turizmine direnmesi ve normal hayatı destekleyen alanlar olmaya devam etmesi sağlanmalıdır

Çok az kalan yapılaşmamış alanların gereğince korunması ve geleceğe bırakılabilmesi için bina yapımı sınırlandırılmalıdır

Köy ve kasabalarımızda bölgesel mimari karakterler korunmalıdır

Çağdaş mimarlık, teknoloji ve bilimdeki çağdaş gelişmeleri yansıtmalıdır

İnşaat süreci, daha güvenli hale getirilmelidir

Çağdaş yapıları çevreler, geçmişimizdeki en iyi örneklerin düzeyini tutturarak inşaat ve mimarlık standartlarında yapılmalıdır

Bütün bunlar aynı zamanda ve hemen yarın yapılmalıdır...

Malzeme Tanıtımı: Pecimor 2S

Derleyen: Ali Kodan
Yük. Mimar

Ülkemiz koşullarında izolasyon kavramının çok fazla önem kazanmaya başladığı bugünlerde, Kuzey Kıbrıs'ta daha önceleri gayet düşük çapta olan malzeme yelpazesi şimdi çok geniş ve daha da genişlemeye devam edecek gibi görünüyor. Bu bağlamda izolasyon malzemeleri gibi çok zengin bir menüyü tek tek incelemek , hatta bölüm bölüm genelleyip irdelenmek imkansız gibi. Biz mimar olduğumuz halde ihtiyaç olarak hissettiğimiz zaman yani sorunla karşılaştığımız zaman karıştırıp o çözüme göre fonksiyonel bir malzeme buluyoruz çoğuzaman. Bazen bu malzemeyi doğru seçip seçmediğimiz de şüpheli. Kulaktan dolma veya üreticinin o malı satıp da para kazanması gayretleriyle bilinçsiz bir şekilde yanlış malzeme seçimi yapabiliyoruz ve bu yapımda daha da büyük hasarlara yol açabiliyor. O zaman mimarlığın temel kavramları olan araştırma-görme-ve tanıma silahlarını devreye sokmamız ve bu silahları gerektiğinde değil o bizi bulmadan, elimizden geldiği şekilde ve yeteri kadar bizim onları kullanmamız gerekir.

Bu yazımda uygulaması gayet pratik olduğuna inandığım ve ülkemiz iklim şartlarında gayet kullanışlı olabilecek bir malzeme seçmek istedim. Bu bir reklam değildir elbette ki daha önce belirttiğim gibi yüzlerce alternatif ve marka içerisinden seçilmiş bir malzemedir.

Ürün Adı: PECIMOR 2S

Üretici Firma: YKS

Tanımı: Kalın bitüm kaplama malzemesi. Pecimor 2S, iki komponentli, çimento ve polimer bitüm dispersiyon esaslı, solventsiz, durabilitesi yüksek su yalıtım malzemesidir.

Kullanım Yerleri: Temeller, balkonlar ve terasların su izolasyonu için kullanılmakta. Sızıntı suları ve yeraltı suları ile teması olan yapı ve yapı elemanlarının, korunması ve izolasyonunda kullanılır. Beton yüzeylere sürekli temas eden sulara karşı, zemin katların altındaki koruyucu katmanlara, yükselen nemin önlenmesi istenen durumlarda ve temelsiz yapılarda kullanılabilir. Balkon ve terasların yüzey sularına karşı izolasyonunda ve Katı köpük izolasyon levhalarının, iki taraflı izolasyonunda kullanılmaya müsait bir malzemedir.

Özellikleri: 5mm genişliğe kadar köprü çatlakları için, elastikiyet tam sertleşmeden sonra -20°C'den +80°C'ye kadar direnç gösterir. Hızlı kürlenme nedeniyle kısa sürede su geçirmezlik özelliğine kavuşur. Kuru ve az nemli yüzeylere iyi adezyon olur. Solvent içermediği için, çevreye zarar vermez ve çalışanları solvent buharının zararından korur. 6mm kalınlığa kadar bir tabaka, tek bir operasyonla elde edilebilir. İki komponentlidir.

Teknik özellikleri:

Malzeme Yapısı:	
Sıvı Komponent:	Polimer Bitüm dispersiyonu
Toz komponent:	Özel çimentolar içeren kuru karışım
Bileşenleri:	2 Komponent
Yoğunluğu:	1kg/ Lt
Yapısı:	Macunsu
Uygulama Bilgileri: (Yaş Tabaka Kalınlığı)	
Taban nemine karşı:	Yaklaşık 4mm
Neme Karşı:	Yaklaşık 5mm
Taban Suyuna Karşı:	Yaklaşık Yaş Tabaka Kalınlığının %71'i kadar.
Çalışma Sıcaklığı:	+5°C ile +25°C (alt taban yüzey ısısı)
Alt Yüzeyin Durumu:	Kuru / Hafif Nemli
Çatlak Kapama :	5mm'ye kadar
Çatlak düzleme:	2mm'ye kadar
Karışım Oranı:	Sıvı Komponent + Toz Komponent 3:1 (ağırlıkça)
Kullanım Süresi:	1-2 saat
Sertleşme süresi:	Yaklaşık 1 gün
Su ile Teması:	Yaklaşık 1 gün sonra
Isıya Direnci:	20°C'den +80°C'ye kadar
6mm yaş tabaka kalınlığı ile	
20°C ve % 50 nispi nemde. Daha yüksek ısı dereceleri bu süreyi kısaltır, daha düşük ısı dereceleri ise süreyi uzatır. Isı derecesi ile nispi nem değerlere etki eder.	

Uygulama:

1- Yüzeyin Hazırlanması: En azından BS16 standardında beton, 500 dz çimento harcıyla yapılmış siva, tuğladuvar, gazbeton, delikli beton blok, hava sürüklenmiş beton bu iş için zemin sayılabilirler. Alt yüzey sağlam, geniş, düz ve ince delikli bir yüzey olmalıdır. Üzerinde çöküntüler, çatlaklar, kalıp izleri, borular, çıkıntılar ve bitüm bulunmamalı, bağlanmayı (yapışmayı) önleyecek yağ lekeleri ve varsa başka türlü kaplama malzemeleri temizlenmelidir. Alt yüzey kuru olmalıdır çok az nemli de olabilir. Keskin kenarlar kırılmalı, izolasyon işine başlamadan önce bodrum duvarlarında su sızdırmasına karşı önlem alınmalıdır. Bu işlem, tuğla duvarların üst kısmına gelen ağızların çimento harcı ile kapatılmasından sonra Pecimor 2S ile sıvanması yoluyla yapılabilir. Pecimor 2S kaba, düzgün olmayan alt yüzey ve beton borulara iki seferde uygulanır. Birinci uygulamada tesviye macunu gibi sürülür. Bu yapıp sertleştikten sonra, kalan malzeme istenilen kalınlıkta çekilir.

2- Uygulama Yöntemi: Kaplama her zaman yapı veya yapı elemanının suya maruz kalan tarafına yapılır. Bu malzemeye uygun Pecimor yalıtım bandı, taze kaplama yerlerinde, geçiş noktalarında ve yüksek kırılma riski olan yerlerde kullanılır. İki komponenti karıştırma matkapla yapılabilir. Toz komponent sıvı komponentin içine serpilir, içinde topak bulunmayan, homojen macunumsu bir duruma gelene kadar karıştırılmalıdır. Karışım oranı, Ağırlıkça 3 bölüm sıvı komponent + Ağırlıkça 1 bölüm toz komponent. 1 ila 2 saat içerisinde tüm malzeme uygulanmalıdır. Kuru ve az nemli alt yüzeylere önceden bir alt yüzey kaplama yapılır. Bu Pecimor 2S'in su ile karıştırılıp fırça ile sürülmesinden elde edilir.

3- Kaplamanın Uygulanması: Pecimor 2S mala ile, master ile veya püskürtülerek kullanılabilir. İstenilen kalınlık tam olarak kaplanana kadar yapılmalıdır. Zemin ıslaklığına karşı duvarlara ve zemine yağ kalınlık olarak 4 mm olan bir kaplama uygulanmalıdır. Bu miktar yaklaşık 4kg /m²'dir. Neme karşı ise 5mm uygulanmalıdır, bu da yaklaşık 5kg/ m²'dir. Uzun süreli duvarla temastaki suya ve taban suyuna karşı 6mm yani yaklaşık 6kg/m² olarak uygulanmalıdır. Pecimor 2S'in daha önce belirtildiği gibi ısı ve nem koşullarına göre sertleşme süreleri değişebilir. Uygun ısı ve nem koşullarında yaklaşık 1 gün içerisinde üzerleri doldurulabilir. Pecimor 2S ısı yalıtım levhaları üzerine de uygulanabilir, bu uygulama için ortalama 2mm yani 2kg / m² yeterlidir.

Kullanım Yeri	Kullanılan Miktar	32 kg ambalaj ile
Taban Nemi	Yaklaşık 4kg /m ²	Yaklaşık 8 m ²
Nemli Yüzeyler	Yaklaşık 5kg /m ²	Yaklaşık 6.4 m ²
Uzun süreli duvarla temastaki su ve taban suyu	Yaklaşık 6kg /m ²	Yaklaşık 5.3 m ²
Çepeçevre yalıtım	Yaklaşık 2kg /m ²	Yaklaşık 16 m ²

Referans: Yapı Kimya Sanayi malzeme kataloğu, 2003

UIA Hakkında Bunları Biliyor musunuz?

Uluslararası **Mimarlar Birliği** (UIA) milliyet, ırk, din veya mimari doktrinlerin farklarını dikkate almadan dünyanın her yanından mimarları birleştirmek ve ulusal meslek örgütlerinin federasyonunu oluşturmak amacı ile 28 Haziran 1948 tarihinde Lozan'da (İsviçre) kurulmuştur.

İlk başta UIA 27 ülkenin delegelerinden oluşmaktaydı. Bugün yaklaşık 100 ülkede bir milyondan fazla **dünya** mimarlarını temsil eden ve önde gelen profesyonel meslek örgütlerini içermektedir.

UIA böylece başarılı bir sivil toplum örgütü ve mimarların rakipsiz bir profesyonel ağı haline gelerek belli başlı hükümetler-arası kurumlar ile bunların gelişmelerine paralel bir şekilde ilişkilerini devam ettirmektedir.

Misyon ve Amaçları

Uluslararası **Mimarlar Birliği**'nin misyonu **mimarlar** arasında dostluk üzerine kurulmuş bağlar ile anlayış ve karşılıklı saygıyı yaratmak, fikirleri ve tasarımları ile yüzleşmelerini sağlayarak tecrübelerini paylaşmak, bilgilerini genişletmek ve farklılıklarından dersler çıkararak insanoğlunun yaşam şartlarını ve çevresini iyileştirmek yolunda üstlendikleri rolü daha iyi gerçekleştirmelerine olanak vermektir.

Uluslararası Mimarlar Birliği'nin ana amaçları:

- Dünya** mimarlarını demokratik bir platformda birleştirmek;
- Mimarlar** arasında serbest iletişimi sürdürmek;
- Mimarları uluslararası ve hükümetler düzeyinde temsil etmek;
- Mimarların yaratıcı, teknik ve kültürel becerileri ile topluma verdikleri hizmetlerin tanıtımına katkıda bulunmak;
- Mimarların haklarını ve konumunu her ülkede savunmak,
- Mesleki yöntemlerin sürekli gelişmesini, değişik toplumların özelliklerine saygılı davranılmasını sağlamak;
- Mimari tasarımda yeni teknolojileri desteklemek ve yeni fikirler ile kavramları cesaretlendirmek;
- Çok disiplinli iletişime katkıda bulunmak;
- Yapılı çevrenin sürdürülebilir gelişmesine katkıda bulunmak;
- Gelişmekte olan ülkelerin mimarlık meslek örgütlerine gerekli desteği vermek;
- Mimarlık eğitiminin gelişmesine katkıda bulunmak ve **dünya** mimarları, mimarlık öğrencileri ve mimarlık eğitmenlerinin arasındaki iletişimi kolaylaştırmak.

Örgüt Yapısı

Kendisi için belirlediği misyonu gerçekleştirmek amacıyla UIA hiyerarşik bir örgüt yapısı kurmuştur. Bu yapı bir yandan mesleki örgütler ve temsilcilikleri ile sürekli ilişkiler tesis ederken, diğer yandan demokratik ve eşitlik ilkesi içinde birbirleri ile olan ilişkilerini sağlamaktadır. Örgüt yapısının birimleri şunlardır:

UIA'nin Üye Ülke Kesimleri:

- UIA'nin Genel Kurulu
- UIA'nin Yönetim Kurulu (Büro);
- UIA'nin Danışma Kurulu (Konsül).
- Üye Ülke Kesimleri:

UIA'nin Üye Ülke Kesimleri, o ülkedeki mimarları en geniş şekilde temsil eden meslek örgütüdür. Her Üye Ülke Kesimi ulusal düzeyde bağımsızdır ve UIA'ye karşı sorumlu olan sekreteryası vasıtası ile hükümetler, diğer Üye Ülke Kesimleri ve Birlik ile olan ilişkilerini yürütür. Ana mali kaynak olan üyelik aidatlarının ödenmesi sonucu Üye Ülke Kesimleri, Birliğin gücüne ve mali varlığına katkıda bulunmaktadır.

UIA Üyeleri Beş Kıtadaki Şu Ülkelerden Oluşmaktadır:

- I. Bölge – Andorra, Avusturya, Belçika, Fransa, Almanya, İrlanda, İtalya, Lüksemburg, Malta,

Hollanda, İskandinav Ülkeleri, Portekiz, İspanya, İsviçre, Birleşik Krallık;

II. Bölge – Azerbaycan, Ermenistan, Baltık Ülkeleri, Bosna-Hersek, Bulgaristan, Hırvatistan, Kıbrıs, Çek Cum., Gürcistan, Yunanistan, Macaristan, İsrail, Kazakistan, Lübnan, Makedonya, Filistin, Polonya, Romanya, Rusya, Slovak Cum., Slovenya, Suriye, Türkiye, Özbekistan, Yugoslavya;

III. Bölge - Bolivya, Brezilya, Kanada, Kolombiya, Kosta Rika, Dominik Cum., Ekvator, Jamaika, Meksika, Hollanda Antilleri, Nikaragua, Panama, Portoriko, Trinidad ve Tobago, ABD, Uruguay, Venezuela;

IV. Bölge – Avustralya, Bangladeş, Çin Halk Cum., Kuzey Kore, Hong Kong, Hindistan, Japonya, Makao, Malezya, Moğolistan, Yeni Zelanda, Filipinler, Güney Kore, Singapur, Sri Lanka, Tayland, Vietnam;

V. Bölge – Kamerun, Fildişi Sahili, Mısır, Kenya, Mali, Moritanya, Fas, Namibya, Nijerya, Güney Afrika, Tanzanya, Tunus, Uganda.

(Not: Son üç yıllık dönemde üye ülke aidatlarını ödememiş olan Cezayir, Küba, Endonezya, Zambiya, Zimbabve, Arjantin ve Libya'nın üyelikleri askıya alınmıştır).

UIA Genel Kurulu:

UIA Genel Kurulu Birliğin en üst düzey yasal organıdır. UIA Konseyi ile Birlik Üye Ülkeleri'nden gelen delegelerden oluşur. Üç yılda bir toplanan UIA Genel Kurulu aşağıda belirtilen konularda karar yetkisine sahiptir:

Ülke Kesimleri'nin üyeliğe ilk kabulünün, üyeliklerinin askıya alınmasının veya yeniden üyeliğe kabulünün onaylanması;

UIA **Dünya** Kongreleri'nin yapılacağı yerlere karar verilmesi;

UIA'nin üçer yıllık çalışma programlarının tarif edilmesi;

UIA'nin genel bütçesinin oylanması;

UIA Yönetim Kurulu (Büro)nun ve Danışma Kurulu (Konsey)in üyelerinin seçilmesi.

UIA Yönetim Kurulu (Büro):

UIA Yönetim Kurulu (Büro); Başkan, bir dönem önceki Başkan, Genel Sekreter ile Bölgeler dahilindeki mesleki faaliyetlerden sorumlu beş Başkan Yardımcısı'ndan oluşur.

UIA Danışma Kurulu (Konsey):

UIA Danışma Kurulu (Konsey), Yönetim Kurulu (Büro) üyeleri ile beş UIA bölgesinden seçilen dörder temsilciden oluşur.

UIA Eş-Örgütleri, Bir Dünya Ağı

UIA **Dünya** mimarları topluluğunu temsil etmekte ve onların faaliyetlerini aşağıda belirtilen kuruluşlar vasıtası ile desteklemektedir:

● Mimarların Yöresel örgütleri:

ACE – Avrupa **Mimarlar** Konseyi

ACCEE – Merkezi ve Doğu Avrupa **Mimarlar** Konseyi

FPA – Pan Amerikan Mimar Odaları Federasyonu

ARCASIA – Asya Mimarları Bölgesel Konseyi

AUA – Afrika **Mimarlar Birliği**

● UIA'nin disiplinler arası ilişkiler geliştirdiği sivil toplum örgütleri

● UIA'nin alanındaki tek kuruluş olduğunu resmen tanıyarak karşılıklı ilişkiler kuran hükümetler-arası örgütler:

● UNESCO – Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü

Dünya mimarlarını temsil eden tek kuruluş olarak UIA'nin UNESCO ile resmi ilişki kurma yetkisi vardır.

UIA'ya UNESCO tarafından uluslararası mimarlık ve kent-planlaması konkur veya yarışmalarını düzenleme yükümlülüğü verilmiştir.

UIA **Dünya** Kongreleri sırasında UNESCO'nun tek mimarlık ödülü en iyi öğrenci projesine verilmektedir.

UNESCO ile birlikte UIA mimarlık alanında özel programlar geliştirmekte,

örneğin UNESCO-UIA mimarlık eğitimi imtiyaz berati ve mimarlık eğitiminde kalite ve uygunluğun geçerli kılınması için komite kurulması gibi.

- UNIDO – Birleşmiş Milletler Sanayi Kalkınma Örgütü
- WHO – **Dünya** Sağlık Örgütü
- WTO – **Dünya** Ticaret Örgütü
- IOC – Uluslararası Olimpiyat Komitesi
- UNCHS – Birleşmiş Milletler İnsan Yerleşimleri Merkezi, ki bu örgüt insan yerleşimi ve toplu konut

alanındaki tüm mesleki kuruluşlar ile hükümetler arası koordinasyonun sorumluluğunu yüklenmiştir. UNCHS bu amaçlar doğrultusunda UIA'yi yakından ilgilendiren önemli uluslararası konferanslar tertip etmiştir, bunlar özetle şunlardır: Habitat I – Vancouver (Kanada) 1978; Rio (Brezilya), 1992; Kopenhag (Danimarka) 1995; ve Habitat II – İstanbul (Türkiye) 1996.

UIA Çalışma Birimleri, Profesyonel Bir Ağ

UIA Çalışma Programları'nı, Komisyonları'nı ve Komiteleri'ni oluşturan uzmanlar ya UIA Üye Ülke Kesimleri tarafından, ya da UIA Danışma Kurulu (Konsey)ince yeteneklerine göre atanırlar. Çalışma Birimleri, Genel Kurul'a sunulmuş olan üçer yıllık programlar çerçevesinde mesleğin özel ilgi alanlarındaki gelişmeleri gerçekleştirirler.

Yaptıkları çalışmalar mimarın fonksiyonları ve bunların evrimi üzerinde yoğunlaşır (sosyal rol, profesyonel metotlar, eğitim gibi) veya mimarların müdahale ettikleri çeşitli alanlarla ilişkili özel temalarla ilgilidirler (örneğin, sürdürülebilir gelişme, kent planlaması, insan yerleşimleri, mimari miras, fırsatlar yaratma ve program geliştirme).

UIA Çalışma Birimleri üç yılda bir seçilen Direktörler tarafından yönetilir. UIA Genel Sekreteri, Birimlerin faaliyetlerini koordine etmekle sorumludur.

UIA Kongreleri, Üç Yılda Bir Dünya Forumu

Üç yılda bir yapılan UIA **dünya** kongreleri dünyanın her yanından binlerce mimar ile mimarlık öğrencisini bir araya getirir.

UIA Kongreleri mesleği ilgilendiren güncel bir konuya odaklanır, muayyen bir zaman kesimi içersinde **dünya** mimarlarının karşı karşıya kaldıkları sorunlara dikkat çeker ve bir yandan ortaya konan çözümlerin yaygınlaştırılmasını, diğer yandan dünyanın çeşitli bölgelerinden ve değişik kültürel zeminlerinden gelen profesyonellerin birbirleri ile ilişki kurmalarını ve fikir alış verişinde bulunmalarını kolaylaştırır.

UIA Genel Kurulu, Birlik kongrelerinin yapılacağı ülke ve kentlere, bunlara aday Üye Kesimlerin sunuşlarını değerlendirerek karar verir. Aday ülke ve kent altı yıl öncesinden seçilirler.

1948-2005: UIA Kongreleri ve Temaları:

- 1948 LOZAN (İsviçre) – Yeni Görevlerine Hazırlanan Mimar
- 1951 RABAT (Fas) – Mimar Yeni Görevlerini Nasıl Başarıyor?
- 1953 LİZBON (Portekiz) – Mimar Yol Ayrımında
- 1955 LAHEY (Hollanda) – Mimarlık ve Yapının Evrimi
- 1958 MOSKAVA (Rusya) – Kentlerin Yeniden Yapılanması
- 1961 LONDRA (İngiltere) – Yeni Teknikler, Yeni Malzemeler
- 1963 HAVANA (Küba) – Gelişmekte Olan Ülkelerde Mimarlık
- 1965 PARİS (Fransa) – Mimarın Eğitimi
- 1967 PRAG (Çek Cumhuriyeti) – Mimar ve İnsanın Ortamı
- 1969 BUENOS AIRES (Arjantin) – Sosyal bir Faktör olarak Mimar
- 1972 VARNA (Bulgaristan) – Mimarlık ve Serbest Vakit
- 1975 MADRİT (İspanya) – Yaratıcılık: Tasarım ve Teknoloji
- 1978 MEKSİKO CITY (Meksika) – Mimarlık ve Ulusal Gelişme
- 1981 VARŞOVA (Polonya) – Mimarlık, İnsan, Çevre
- 1985 KAHİRE (Mısır) – Mimarın Bugünkü ve Yarınki Misyonu
- 1987 BRIGHTON (İngiltere) – Barınak ve Kentler: Yarının Dünyasını İnşa Etmek
- 1990 MONTREAL (Kanada) – Kültürler ve Teknolojiler
- 1993 ŞİKAGO (ABD) – Yol Ayrımındaki Mimari: Sürdürülebilir bir Gelecek
- 1996 BARCELONA (İspanya) – Güncel ve Gelecekler: Kentlerin Mimarisi
- 1999 BEIJING (Çin Halk Cum.) – 21. Yüzyılın Mimarisi
- 2002 BERLİN (Almanya) – Kaynak Olarak Mimarlık
- 2005 İSTANBUL (Türkiye) – Yaşam, Kültür ve Kalite: 21. Yüzyılda Geçmişimizle Yaşamak (veya Grand Bazaar of ArchitectureS)
- 2008 Kongresi TORİNO (İtalya)'da olacak.

İletişim: WWW.uia-architectes.org

İnsan yaşamının üç temel gereksinimi vardır. Yiyecek, giyecek ve barınma. İnsanın yaşayabilmesi için üçünün de olması gerekir. Mimarlık bu üç temel ihtiyaçtan barınmayı karşılayan çalışma alanıdır. Bu alanı belirlerken mimarın, mimarlıkla dolaylı ilgili diğer konuları da yakından veya uzaktan bilmek zorunda olduğunu göz önüne almalıyız. Yiyecek ve giyecek, zamanın gerisinde veya geçici koşullarda bireysel olarak karşılanabilir. Fakat barınma ne tekil bir yapılaşma ile ne doğal yollarla ne de zamanın gerisindeki metodlarla karşılanabilir. Hormonsuz bostandan veya yabancı bitkilerden yiyecek, el dokuması kumaşlardan giyecek bulabilirsiniz fakat mağaralardan oluşmuş bir kent göremezsiniz. Çünkü insan varlığının temeli çoğulculuk ve gelişimdir.

Mimarlığın çalışma alanının üç temel elemanı; mimar, barınağın (konutun veya inşaatın) sahibi ve uygulayıcı kişi(müteahhit)dir. Mimar kendi alanında verimli olabilmesi için kendisinin ve diğer iki elemanın hedeflerine varması ile olasıdır. Diğer bir deyişle; mimarın, mal sahibinin ve müteahhidin sonuçtan memnun olması gerekir.

Mimarlık; insan yaşamının vazgeçilmez gereksinimlerinden biridir diyebiliyorsak, bu çalışma alanının insanın var olduğu andan itibaren başladığını da söyleyebiliriz. Barınak temini(doğal veya yapay) insanın var oluşundan bugüne vardı. İnsan yaşamının ilk zamanlarında mimarlık mesleği ve bu mesleği uygulayan kişiler olmasa bile mimarlığın konusu olan barınak temini her zaman olmuştur. Bu nedenle mimar sözcüğünden önce mimarlık tanımını yapıp konuya bu açıdan bakmalıyız.

İnsanlık tarihinin gelişimi içinde barınak işlevini bu açıdan inceleyip örneklerle açıklamaya çalışalım. Vereceğim örneklerde mimarların isimlerini değil, yapıtlarını ve mimarlığı dolaylı ilgilendiren yanlarını vermeye çalışacağım.

- Amerika'daki Guggenheim müzesini yapan mimarın müzecilik bilgisi en önemli konu idi. Mimar, bu projede başarılıdır. Mimar bu projede sadece müzeciliği uygulamakla kalmamış, geleceğin müzeciliğine de katkıda bulunacak bir tasarım yapmıştır.

- Vatikan'ın merkezi olan San Pier meydanını ve kilisesini düzenleyen kişilerin, yapı, şehircilik ve sosyoloji bilgisi bu kompleksin en belirleyici yanındır. Meydan tasarımı, kilise binası, meydan silüeti ve meydanın sosyolojik açıdan niteliğinin açığa çıkması bakımından başarılı olmuştur.

- Roma'daki Pantheon'un tasarımcısı inşaat mühendisliği ve malzeme bilgisi bakımından yeterli bir

sınav vermiştir. Tasarımcısı belli olmayan bu yapı inşaat mühendisliği ve malzeme bilgisi bakımından başarılıdır. Yapının dikkat çekici yanı; 46,5 m çapında bir kubbenin örttüğü bir hacimden oluşan kütlelerin tepe noktasında kilit taşının olmamasıdır. Kubbenin tepe noktasında 9 m çapında bir boşluk bulunmaktadır. Bu boşluk olduğu halde kubbe hiçbir desteğe ihtiyaç duymadan nasıl oluyor da 1800 yıla yakın bir zamandır ayakta durmakta?

- Roma'daki Colosseum anfisini tasarlayan kişi veya kişilerin ülkenin ekonomik gücünü ve kompleks nitelik taşıyan bu yapının şantiye düzenini kurmada yeterli bilgiye sahip olması yapının başarısındaki ilk nedenlerdir. Bu yapı hiç şüphe yok ki başka bir zamanda veya başka bir ülkede yapılmış olsaydı belki de sonuçlanmayacaktı. İmparatorluğun ekonomisi, işgücü, tasarım gücü ve teknolojisi bu olanağı veriyordu. İşte tüm bu olanaklar biraraya geldiği için yapı büyüklüğü bile söz konusu olmadan kısa zamanda tamamlandı. Yapıların uzun bir süreye yayılması projenin güncel koşullarda tadilini gerektiren bir etkidir. Uzun sürede biten yakından tanıdığımız Lefkoşa'daki St. Sofia'ya bir bakalım. Oldukça iddialı ve Avrupa'daki benzerlerinden üstün bazı niteliklerle başlayan bu proje zamanın uzaması sonucu sürekli proje tadilatı ile karşılaşmıştır. St. Sofia projesinde ülkenin ekonomisini tanınamak gerçeği vardı.

- Edirne'deki Selimiye Camii'ni yapan mimarın inşaat mühendisliği konusunda yeterli olması yapının başarısındaki ilk adımdır. Mimar bu inşaatla başarılı olmuştur. Aynı çaptaki kubbeye sahip İstanbul'daki St. Sofia'da ve daha küçük çapta kubbeye sahip birçok binada aynı başarı görülmemiştir. İstanbul'daki St. Sofia günümüze gelene kadar birçok tamirattan geçmiştir.

- Sidney'deki opera binasında mimarın akustik, estetik ve çevre bilgisi konularında oldukça emek verdiği ortada. Mimar bu konuda başarılı olmuştur.

Günümüzdeki tüm çalışma alanları kendi bünyesi içinde organize olarak ilgili tarafları dengelemeye çalışmaktadır. Topluların koşullarına göre bu organize gerçekleşir veya gerçekleşmez. Mimarlık mesleği içindeki ilgili taraflar girişte de belirtmiştim; mimar, mal sahibi ve müteahhittir. Çalışma alanlarındaki dengenin önemi burada kendini gösterir. Dengenin olmaması, ilgili tarafların tatmin olmamasını da getirir. Ülkemizin koşullarında mimarlık mesleğinin gerektirdiği organize henüz kurulmamıştır. Çünkü mimarın hak, yetki ve sorumlulukları toplumumuzda halen bilinmemektedir.

İki toplumlu kalkınma programı

İki Toplumlu Kalkınma Programı kendisini, Kıbrıslı Türkler ile Kıbrıslı Rumların ortak çıkarlarına olan projelerin yürütülmesini sağlayarak, Kıbrıs'ta barışı ve işbirliğini teşvik etmeye adanmıştır. Program, 1998 yılında çoğunluğunu Birleşik Devletler Uluslararası Kalkınma Ajansı'nın (USAID) ve geri kalanın da Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı'nın (UNDP) sağladığı kaynaklarla kurulmuştur ve Kıbrıs'ta Birleşmiş Milletler Proje Hizmetleri Ofisi (UNOPS) tarafından yürütülmektedir.

Programın Yönetimi

İki Toplumlu Kalkınma Programı'nın rolü, Kıbrıslı Türkler ve Kıbrıslı Rumlar'ın ortak çıkarlarına yönelik projelerin üretilip yürütülmesinde ve aralarındaki ilişkilerin gelişmesine yardımcı olmaktır.

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı / Birleşmiş Milletler Proje Hizmetleri Ofisi bu görevini aşağıdaki gibi yerine getirir:

- Kıbrıslı Türk ve Kıbrıslı Rumlar'ın çıkar alanlarını belirler.
- Kıbrıslı Türk ve Kıbrıslı Rumlar'ın bu alanların geliştirilmesi projelerinde birlikte çalışmalarını özendirir.
- Ada çapındaki profesyonel ve sivil toplum kuruluşlarının teknik ve finansal kapasitelerini sağlamlaştırarak, programın yürütülmesi ve genelde sivil toplumun güçlendirilmesi konularında yapıcı bir rol üstlenmelerini sağlar.
- Ada çapında yürütülen proje ve aktivitelere katkılar sunar.
- Bir işbirliği atmosferi yaratarak, ortak bir anlayışın yerleşmesine katkıda bulunur ve böylece barışı teşvik eder ve çözüm sonrası bir oluşuma geçişi kolaylaştırır.

- Birleşmiş Milletler Kıbrıs Barış Gücü'nün (UNFICYP) aktivitelerine destek bazında, ilaç ve sosyal yardım ile küçük yerleşim bölgelerinde yaşayanlarla irtibat kurmayı içeren insancıl yardım sağlar.

Çeşitli ajanslar ya da profesyonel ve sivil toplum kuruluşları gibi bağımsız gruplar yılda dört kez proje kaynağı için Program'a öneri sunarlar. Program Yönetim Komitesi başvuruları dikkatlice gözden geçirir ve değerlendirir.

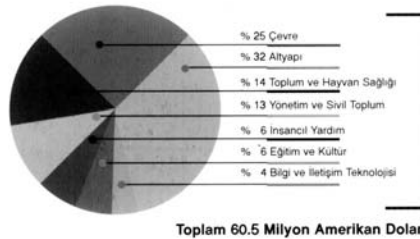
Program ada çapında geniş ve çeşitli alanları kapsayan aktiviteleri içerir ve 2002 yılında çoğunluğu Birleşik Devletler Uluslararası Kalkınma Ajansı'ndan, geri kalanı da Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı'ndan gelen 60.5 Milyon Amerikan Doları bağış almıştır.

Program, 1998 yılında kurulduğunda ilk olarak bu atılımın kalbi olarak kabul edilen üç projeyi ele almıştır. Bu projeler, Lefkoşa Master Planı, Lefkoşa'yı çevreleyen Venedik Surları'nın Restorasyonu ve Lefkoşa kanalizasyon sisteminin yenilenip genişletilmesini içermektedir.

Program Alanları ve Başarıları

İlk projelerin hayata geçirilmesinden sonra İki Toplumlu Kalkınma Programı, tamamen güçlenmiş ve 130'un üzerinde projeyi içine alan, kapsamlı bir girişime dönüşmüştür.

KAYNAKLARIN DAĞILIMI:

Çevre

İki Toplumlu Kalkınma Programı, Kıbrıslı Rum ve Kıbrıslı Türkleri ilgilendiren ortak çevre sorunlarını esas alır ve bu sorunların çözümü için gerekli adımların atılmasına yardımcı olur.

İki Toplumlu Kalkınma Programı'nın yönlendirdiği çeşitli çevre aktiviteler ve kampanyalar ile çeşitli yeniden dönüştürme ve atık yönetimi projeleri sayesinde, adanın çevre zenginliği korunup geliştirilmektedir.

Şehir sakinlerinin sağlığı ve şehrin bir bütün olarak geleceği için gereken belediysel bir bağ olan Lefkoşa kanalizasyon arıtma tesisi geliştirilmiş ve genişletilmiştir.

Hava kirliliği ile mücadele için izleme ağının güçlendirilmesi projesi ile adanın hava kalitesi izlenmektedir.

Diğer çevre projeleri arasında; su dağıtım sistemindeki yoğun su kaybının önlenmesi amacı ile Lefkoşa çevresindeki su kaçaklarının belirlenmesi projesi, ve şehrin tek ana su yatağı olan Kanlıdere'nin temizlenmesi ve çevresinin park alanı olarak düzenlenmesi projesi vardır.

Plajlar için çeşitli temizlik kampanyaları organize edilmiş, ayrıca Kıbrıs'a has bir özelliği olan ve tükenme tehlikesi bulunan zeytin ağaçlarının korunması için de bir envanter ve nüfus tespit çalışması yapılmıştır.

Altyapı

İki Toplumlu Kalkınma Programı Kıbrıslı Türk ve Kıbrıslı Rumlar'ın ortak mirasının korunmasına yardımcı olmak için altyapı geliştirme konusunda çeşitli projeleri desteklemektedir. Yeşit Hat'tın her iki tarafında kültürel ve dini önemi çok yüksek olan Hala Sultan Tekkesi ve Apostolos Andreas Manastırı'nın restorasyon çalışmaları paralel olarak yürütülmektedir.

Üzerinde önemle durulan bir diğer girişim de

Lefkoşa'nın her iki tarafında geleneksel mimarinin en güzel örneklerini barındıran Arap Ahmet ve Chrysaliniotissa bölgelerinin restorasyonu ve tekrardan canlandırma çalışmalarıdır.

Ayrıca Lefkoşa'yı çevreleyen ve şehrin dokunaklı tarihini yansıtan Venedik Surları'nın

restorasyonu da yapılmaktadır.

Karma bir köy olan Pile'de, Kıbrıslı Rum ve Kıbrıslı Türkler'in işbirliği ile köy sakinlerinin yol güvenliğini artırıcı sürat tümsekleri, trafik ışıkları ve uyarı levhaları yerleştirilmiştir.

Bunlara ek olarak deprem ve risk belirleme çalışmaları ile tüm adayı içeren sismik tehlike konusunda eğitim ve araştırma hedeflenmiştir.

Eğitim ve Kültür

Çevre eğitimi ihtiyacı, öğretmenlerin çevre konusunda eğitimi ve bu konuda atölye çalışmalarıyla giderilmektedir. Bu çalışmalar içerisinde, okullara öğretmenlerin ada genelindeki su sorunlarını öğrencilerine daha iyi anlatabilmeleri için kullandıkları "su örnekleme kitleri"nin dağıtımı da vardır.

İki Toplumlu Kalkınma Programı çerçevesinde yürütülen projelerin çoğunun amacı eğitim ve kültür faaliyetleri aracılığı ile karşılıklı tolerans ve saygının geliştirilmesidir.

Kurulmuş olan Kıbrıs Türk Kadın Kütüphanesi toplumsal cinsiyet konularında ve kadın yazar,

sanatçı ve köşe yazarlarının çalışmalarının sergilendiği bir kaynak oluşturmaktadır.

Günümüzün Kıbrıslı Türk ve Kıbrıslı Rum yazarların şiir ve kısa hikayeleri, büyük çoğunlukla internet aracılığı ile toplanıp bir kitap ile CD oluşturulmuş ve ada çapında dağıtılmıştır.

Önemli bir kültürel girişimi ile adada hızla yok olmakta olan halk sanatları ve el işlerini korumak amacı ile Kıbrıs Halk Sanatları Derneği desteklenmektedir.

Toplum ve Hayvan Sağlığı

İki Toplumlu Kalkınma Programı ada genelinde çeşitli sağlık projelerine yardımcı olmakta, ayrıca hayvan hastalıklarının uzun dönemde ortadan kaldırılması projeleriyle de ilgilenmektedir.

Ekinokok ve Brusela türü hayvan hastalıklarının belirlenip ortadan kaldırılması amacı ile iki Toplumlu Kalkınma Programı uzmanlara ve toplumu bilinçlendirme kampanyalarına destek vererek, kırsal kesimlerde geniş çaplı araştırmalar yönetmiştir.

Program, kendini insan ve hayvan sağlığını tehdit eden ve Kıbrıslı Türk ve Kıbrıslı Rumlar'ı büyük ekonomik kayıplara uğratan çeşitli hastalıkların ortadan kaldırılmasına adanmıştır.

Karpaz yarımadasındaki yaşlı Kıbrıslı Rumlar ve Kıbrıslı Türkler için bir sağlık sistemi oluşturulması çalışmaları da yürütülmektedir. Programın amacı, bölgede yaşayan yaşlıların yaşam kalitesini ve ömürlerini artırmak, yaşlıların bakımı konusunda eğitim vermek ve bu konuda eğitim görmüş sosyal hizmet grupları oluşturmaktır.

Kıbrıs Kız İziciler Derneği, HIV / AIDS konusunda geniş kitlelere ulaşmayı amaçlayan bir proje yürütmektedir.

Diğer toplum sağlığı girişimleri arasında, çocuklarda kurşun düzeyinin belirlenmesi, ölümcül hastalara geçici bakım ünitelerinin oluşturulması, ve Kıbrıs Türk ve Kıbrıs Rum toplumlarını etkileyen genetik bozuklukların belirlenip ortadan kaldırılması vardır.

Yönetim ve Sivil Toplum

Kadın ve çocuklara profesyonel hizmetler ve sosyal destek sağlayan Toplum Merkezlerinin oluşturulmasına katkıda bulunulmuştur.

Güçlü Sivil Toplum Örgütlerini içeren sorumlu bir Sivil Toplumun oluşturulması İki Toplumlu Kalkınma Programı'nın temel amaçlarından bir diğeridir. Her iki toplumda da uzlaşmayı alternatif bir sorun çözme metodu olarak teşvik eden

Uzlaşma Merkezleri de kurulmuştur. Ayrıca, Sivil Toplum Örgütlerinin etkin çalışmasını sağlamak için eğitim ve araştırma kaynakları sunan merkezler de oluşturulmuştur.

Bilgi ve İletişim Teknolojisi

İki Toplumlu Kalkınma Programı internete bağlanabilme ve kullanımı artırma ile okullarda bilgisayar eğitimi projelerinin de aralarında olduğu bilgi ve iletişim konularındaki projeleri desteklemektedir. Ayrıca Program, Birleşmiş Milletler kontrolü altındaki ara bölgenin her iki tarafında bulunan halkın birbirleri ile telefonla görüşebilmeleri için oluşturulmuş telefon ağına da değerli katkılar sağlamaktadır.

Program, Altyapı projeleri ile ilgili kısa belgesellerin üretim ve dağıtımı, diğer projeleri destekleyici web sitesi, broşür ve genel literatürün oluşturulması gibi multi-medya projelerini de desteklemektedir.

"Kıbrıs'taki iki Toplumlu Kalkınma Programı dayanışmayı ve uyumu sağlamak için geleneksel kalkınma araçlarının yenilikçi kullanımınıdır."

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri

Kofi Annan

Daha fazla bilgi için

PROGRAMME MANAGEMENT UNIT

United Nations Protected Area,

P.O. Box 21642, 1590 Nicosia, Cyprus

Tel: + 357 22 874 777 Faks: + 357 22 359 066

E-mail: fo.cyp@undp.org

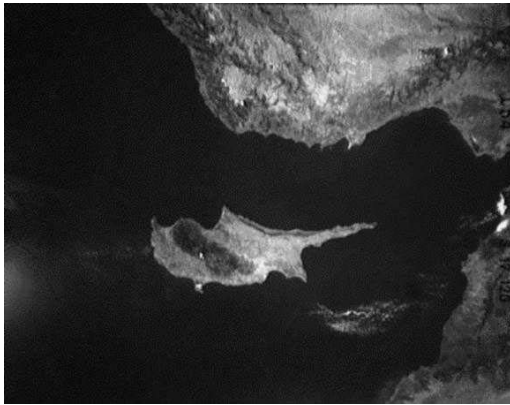
Internet sitesi: www.unopspmu.org

A TRADITIONAL TURKISH HOUSE IN WALLED CITY-NICOSIA: DERVISH PASHA MANSION

Gözde Berkman Kodan
Mimar

*Culture springs from the roots and
seeping through to all the shoots
to leaf and flower and bud
from cell to cell, like green blood
Is released by rain showers
as fragrances from the wet flowers
to fill the air*

by Hassan Fathy (Egyptian architect)

A..THE COUNTRY AND THE TOWN

Cyprus, republic, and third largest island in the Mediterranean Sea, located west of Syria and south of Turkey. Nicosia is the capital and largest city.

Throughout history Cyprus has been central to conflict between East and West in the Eastern Mediterranean. It is probably no surprise with a history so long, that Cyprus is remarkable rich in culture (Persians, Franks, Venetians, British, Ottomans...). The towns of Cyprus present a modern cosmopolitan atmosphere blended with historic building and ancient monuments. Phoenician culture, which spread from their trading colonies, was also not unimportant.

The first medieval conquerors of Cyprus were the English. English rule was short-lived, never the less. After, the island passed to the care of French Guy de Lusignan. Under the Lusignan family Cyprus was to remain until 1489, when it passed under Venetian control. When the West held Cyprus it was strategically of importance to them whenever

the Anatolian and Eastern Mediterranean littorals were in hostile hands.

In 1571, the West lost Cyprus, were it was captured by the Ottomans. In 1878, accordance with a defense-alliance between Britain and the Ottoman Empire and the administration of Cyprus passes to Britain. Cyprus is annexed by Britain when Ottoman Empire enters into the World War I on the side of Germany; subsequently the island becomes a British Crown colony and under the British rule from 1925 to 1960. Foundation of the Republic of Cyprus is constructed in 1960.

Cypriots are very proud of their cultural heritage, which stretches back more than 9000 years. However, you'll probably find that Cyprus today is more concerned with the events of the last 20 years than those of a millennium ago. The north of the island is busy re-creating itself in the image, changing names to Turkish and embracing the life and culture of its northern neighbors. The Republic is also trying to create an independent identity, and many places in the Republic have recently been renamed as well.

Nicosia is the capital city of Cyprus. It had been under control of many civilizations. Three hundred years of Lusignan domination shaped Nicosia in such a way that it became the administrative and reprehensive center. In this period, the method of cutting stone was used with frescoes for luxury houses, and sand stone for simple single floored houses. Nicosia got the big and spread city image in Lusignan period.

The old walled city of Nicosia is unique and definitely the place to head for first. Encircled by strong fortress walls built by the Venetians in the 16th century, the enchanting old city is scattered with buildings and monuments of historical interest as well as little shops, cafes, restaurants. To walk through the old city is to step backwards in time. Narrow streets and old houses with ornate balconies jut from weather beaten sandstone walls. However, on the island earthquakes seem to have occurred several times, every few hundred years. So, many Lusignan buildings were destroyed. In this way, settlements order and housing architecture have changed in this

period.

When the Ottomans, the new Ottoman habits, culture, conquered the city the new administration and public structure system were brought to the island. As parallel to these innovations, the pre-existing buildings were so transformed to serve better the requirements of the new society and life. Settled Turks made many Lusignan and Venetian buildings usable by restoration and adding new floors because of firstly, creating calm and healthy conditions for residents and secondly, providing the unity in language, religion and beliefs in all parts of the community.

Besides the social changes, structural characteristics were also changed during Ottoman Period. Large and long streets and big squares brought from the Lusignan and Venetian Periods were started to get narrower and became bended, twisted as time passed due to the demolition of some existing buildings around them.

So, Cyprus is a kind of intersection point of west and east. The Cypriot culture, art and crafts, life style, customs and habits are affected from the west and east. And today, the important thing is that the Cypriot architecture reflects yesterday's cultural richness.

The walled city Nicosia of which the traditional house is analyzed briefly in this paper has remained the walled city and has rich culture and architectural background. Throughout the ages, the form of houses was developed according to the impacts.

B..TRADITIONAL TURKISH HOUSES

The Turkish House has some 500 years of historical background. It is the outcome of a tradition, developed during the reign of the Ottoman Empire covering an area extending from Anatolia to South Eastern Europe. Influence of tradition can also be traced to Crimea, Rhodes, Cyprus, and Egypt.

Traditional Turkish house is the physical image of the daily life of the Turkish people. The position of Turkish man and woman in family and community and the importance of privacy became a guide for ordering the spaces, development of housing a building and also development of the settlement tissues.

The symbols of each culture group sharing the same language, mythology, religion and art form will have similar properties. The Ottoman had a repertoire of symbols in Turkish, which showed important differences from the culture of the Seljuk's, where Persian was utilized in poetry.

The traditional houses of Nicosia has spatial components and they were designed and organized according to certain living conditions, traditions and ways of life of the Turkish inhabitants of the island (Pulhan, April 2002, p.106).

A simple plan has dominated: a main hall or *sofa* is the nucleus for the enclosed portion of a house. It served as a major space as well as distribution hall to other rooms. Houses were single or two-storey. Sometimes, there will be upper levels of two-storey houses, which contained a *semi-open kiosk*, were used in spring and summer.

Courtyards are indispensable portions of these houses. They are the activity place of the unit, screened from outside either by rooms or high walls. Despite friendship with neighborhoods, maintenance of privacy within the house and courtyard was important. Except on cold days in winter, many of the family activities were carried out. Rooms were oriented towards the courtyard. Service spaces were at this level or sometimes, half a storey down. These service spaces were entered through the courtyard.

Rooms are although different in sizes and character, rooms had some common characteristics, which did not vary with the socio-economic-status or the religion of the owner or time it was built. The entry area of each room, for example, two or three steps lower than the main floor area and called "*sekialtı*", meaning lower portion of the platform. The main floor area was built of timber and covered with carpet called "*kilim*", rush matting or felt. Balustrades and shallow cupboards separated *sekialtı* and the main floor. When entering, people took off their shoes and left them in *sekialtı* before going up to the main floor (called *sekiüstü* in Turkish).

Sekialtı and *sekiüstü* are visually separated by using: level differences on the floor or ceilings, or using geometrical divisions on the ceiling, or using timber frames. A built-in wooden continuous sitting platform called "*sedir*" ran around the periphery of the room.

Rooms were used for various purposes- sitting, dining, sleeping...- objects or articles needed for a particular activity were brought into the room and removed when the activity was completed. Beds were spread out on the *sedirs* or on the floor at night, and rolled up in the morning and stored in the cupboards. Use of portable interior elements, convertible low tables and generous use of pillows and mattresses helped to achieve an uncluttered, plain floor surface and hence a spacious atmosphere. No

furniture in the Western sense existed until the end of the nineteenth century; sitting and kneeling on sedirs or the floor was common.

In general, there was a contrast between the simplicity of exteriors and the ornateness of interiors in these houses. Delicate use of wood, paint and fabric created a rich atmosphere within the rooms.

NEIGHBOURHOODS: Traditional neighborhoods or mahalle's in Nicosia had medieval character, with well-scaled narrow streets, few public buildings and open spaces at the intersection of the roads or in front of the religious buildings. Until the decay of traditional life, the concept of neighborhood was very important. It was not only the physical entity within the town but also a social unit, sometimes providing social and economic cooperation among neighborhoods. Neighborhoods cohesion was strong and widespread.

LIFE STYLE: Lifestyle has been affected from physical environment. World is shaped by lifestyle, housing styles and by applying rules. Cultural background, religion and the society of the people are effected life style. These basis needs are the one of the important thing to affect the form of the building, also affect the organization of the Turkish House. For example, the sofa (main living unit), has windows with iron cages for privacy, is the most frequently used part in the house and exactly follows the custom concerning men and women being in separate groups in the same building.

GENDER AND PRIVACY: According to tradition, men and woman are to be segregated for most social and private events. Men earned the money or secure the living and did shopping.

They lived in an almost female-free world during the day even on some nights when they came together for 'men-only' social gatherings and celebrations both in the town and summer resorts. Women were engaged with housework. They cooked, cleaned and maintain the house, looked after children.

In Cyprus, the Traditional Turkish Houses, which constructed in the Ottoman period, reflect the Turk-Muslim life style but they were affected from the Lusignan and Venetian cultures.

B1..DIFFERENTIATION OF HOUSES WITH RELIGION

Nicosia had a substantial Christian people. The Turks, regardless of their religion, were of low and middle-income type, living in modest houses, most

probably of similar character and layout, if not identical. However, it is possible to distinguish between the houses of well-to-do people of different religions. Their houses were two or more storey, the green areas in dwellings got smaller and instead of using an introverted plan layout they employed self-conscious, extroverted, and European-type plans. Rooms were arranged around a rectangular courtyard or an enclosed central hall. Instead rooms were treated as equal in importance according to Turkish houses.

Due to their extrovert character this houses had more windows than Turkish ones. They also utilized some foreign features like Ionic and Corinthian columns outside and inside, sculptures on façades and in main halls.

Living in friendly community and having very close contacts with each other, people of two different religions were affected by new architectural features and welcomed the ones they thought appropriate for their life styles.

B2..SERVICES

Heating: A widely used heating device was the brazier, called "*manga*" in Turkish, a portable charcoal burner, which was the individual rather than the room which was heated. By using a brazier as a heat source under a table, an interesting setting was formed: a large, heavy quilt covered the table to keep the heat in; the table was set in a corner surrounded by sedir; people sat around the warm table and so warming their feet, legs and hands. At the turn of the century, some large houses employed fireplaces in rooms.

Lighting: In general people went to sleep shortly after sunset, mainly because of inadequacy and difficulties of lighting and woke up with sunrise. Simple devices with rather low powers of illumination, generally burning organic materials provided artificial lighting.

Water supply and sanitation: Public fountains had water supplied, as did the large residences (called *konak*). On the other

hand, toilets were located on the periphery of the building lot as far away from the wells as possible. Since the amount of water used at home was limited, and bathing generally took place in public baths (called *hamam* in Turkish).

Maintenance: House maintenance was a substantial job in traditional living, the most important. Another major problem was the decay of timber in unventilated, wet conditions. In such conditions, fungi and slowly rotted, and so required replacement from time to time affected parts of the roof and floor beams or logs.

C..A TRADITIONAL TURKISH HOUSE IN WALLED CITY-NICOSIA: DERVISH PASHA MANSION

The walled city of Nicosia contains an important number of buildings of special historical and architectural value. Housings in Nicosia are the most important collection of Cypriot antiquities and treasures from the Neolithic Age to Roman Period. The building I selected is publicly known as the "**Dervish Pasha Mansion**".

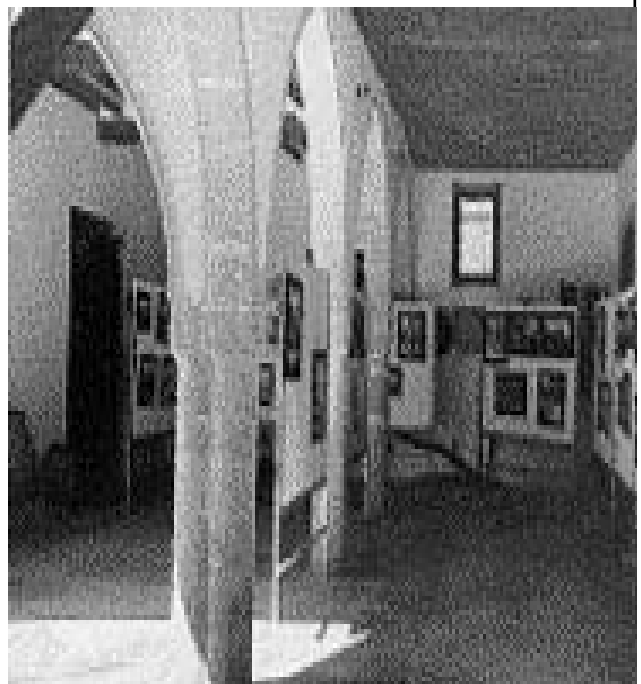
Dervish Pasha Mansion is situated within the walls of Lefkosa in Belig Pasha Street, Arab Ahmet Quarter which has well preserved its historical entity. It was built in early 19th century and has two entrances one of which carries the inscription "A.D.1807". Dervish Pasha, an Ottoman nobleman, was the name of its owner.

Dervish Pasha was the editor of Zaman, the first

Turkish newspaper in Cyprus. Zaman was first published on 25 December 1891 and, as time passed, it was widely read in mainland Turkey. Hence, Hacı Derviş Effendi was granted the title of Miv-i miran (a Pasha who governs a province).

The mansion consists of two floors. The first is built of stone and the second of muddy bricks. The main room (*sofa*) at second floor which extends towards the street has a timber skeleton with stone filling (called "*cumba*"). The sofa ending with a corbel having many windows with iron cages, is the most frequently used part in the house and exactly follows the custom concerning men and women being in separate groups in the same building. On its decorated ceiling the inscription "1869 A.D." can be seen. The L-shaped mansion has a spacious inner yard. The doors of the ground floor rooms open to galleries surrounding the inner garden. Access to the first floor doors open to a closed sofa. Also, the mansion has two entrances.

The inner decorations, the covers of the ceiling, the eaves and the spaciousness of the room extending into the street show a different character

from those of the other rooms.

The first floor was the main residential part of the mansion. The ground floor was used as a store. The servants' rooms and the service rooms were there. The kitchen, bath-rooms and lavatories are located in the northern section, away from the main building. Today only the walls of this part exist. It considered that the access from there to the main part of the building was through an upper corridor.

For a long time, the mansion was badly used and never repaired. In 1978 a part of it was nationalized. Restoration by the Department of Antiquities was completed in 1988 with financial help from the

Republic of Turkey. Initial plans for using the mansion as a library or cultural centre or as the main Antiquities Department building were later abandoned and it was turned into an Ethnographic Museum. One part of the building has been arranged as a bedroom, a dining room, a bride's room and a weaving-room. The other part depicts a daily living room.

The mansion has been arranged like a typical "museum-house" and opened to visitors as an Ethnographic Museum on 21 March 1988.

In conclusion, there are historic and architectural treasures in this old city. But Nicosia is changing according to its users especially after 1980. Users changed means that lifestyle, gender roles, privacy, family structure, customs, sometimes religion ... so culture change. Also, culture and life activities is the most important for the organizing interiors.

In the traditional houses of Nicosia, spaces grew and died, just like their owners, but the family lots were continuously in use. Evolution or change with-in continuity was the implicit principle.

One of the most drastic changes, that took place in one generation, is related to the use of exterior space: extensive use of courtyards and open spaces in traditional life has disappeared today. In a relatively short period, people gave up living in the courtyards, gardens, verandas and became adapted to a dense urban life, generally squeezed into apartment flats.

A traditional life with a reli-

gious interpretation of the cosmos changes into modern, time-conscious, materialistic one. With the acceptance of religion has lost its power in everyday life. Traditional visual privacy requirements and segregation of sexes have lost their importance.

The rapid changes in economic life and need for higher standards of living, made many native families move into modern flats. Consequently, a gloomy final picture emerges, very few traditional houses are in their original form and those are likely to disappear soon if immediate action is not taken.

REFERENCES

Alsaç, Ü., **Theoretical Observations on Architecture**, Gazimağusa, 1997.

Ching, D.K. Francis, **Architecture, Form, Space and Order**, New York, Van Nostrand Reinhold, Second Edition, 1996.

Dağlı, U.U., **Kıbrıs Sokaklarında Yaşama ve Çevreye Dair**, Işık Kitabevi, Lefkoşa, 1999.

Gürkan, H.M., **Kıbrıs Tarihinden Sayfalar**, Galeri Kültür Yayınları, Lefkoşa, 1998.

Kuban, D., **Turkish Culture and Arts**, Istanbul, BBA, 1986.

Palmer, T., **Discover Cyprus and North Cyprus**, Heritage House Ltd., 1990.

Pulhan, H., **Analysis of Solid-Void Relationship as Design and Organization principle in the Traditional Houses of Nicosia**, Eastern Mediterranean University Press, April 2002.

Rapoport, A., **House, Form and Culture**, New York, Prentice Hall, 1969.

Salvator, A. L., **Levkosia- The Capital of Cyprus**, Trigraph, UK, 1983.

Son kırk yılı Kıbrıs'ın tarihinden çıkarabilir miyiz?

Hasan Erhan
Mimar

1960 yılı Kıbrıs'ın tarihinde hiç yaşanmamış bir dönemin başlangıcıydı. Kendi kendini yönettiği bu dönem 3 yıl sürdü. 1963-2003 yılları arasındaki dönem de yine Kıbrıs'ın tarihinde hiç yaşanmamış bir dönem oldu. Üç yılda iki toplum ne kadar yakınsa, 40 yılda o kadar uzak oldu. Biz Kıbrıslı'lar işte bu kırk yılı tarihimizden çıkarabilir miyiz?

Yüksek eğitim seviyesi olan bir ülkenin insanları olarak çıkarabiliriz. Bu amaç için birçok yol denenebilir. Fakat en pratik olarak şu eksikliklerimizi kapatarak başlangıç yapabiliriz.

1. Kültür iletişimi kurulmalıdır.
2. Bilgi iletişimi olmalıdır.
3. Mal alışverişi olmalıdır.

Bu üç alışverişin başlaması toplumlararası güveni artıracak ve siyasi bir çözümü getirecektir. Kapıların açılması 3 alışverişe siyasi bir çözüm olmadan da gidileceği, hatta başlangıç yapabildiği görülmüştür.

Yukardaki tabloyu biraz genişletelim.

1.Kültür iletişimi kurulmalıdır:

En genel bir hesaplama ile bu ülkede 400 yıllık bir zamanı bölüşmüşüz, 400 yıl içinde birçok ortak değerlerimiz olmuştur. Fakat 40 yıl içinde 400 yılın birikimi üzerine bir örtü çekildi. Ama, bunu söylerken unutmamamız gerek bir noktada şudur: Kıbrıslı olan bir kişi hangi toplumdan olursa olsun, öncelikle Akdeniz'in sıcak kanlı bir üyesidir. İşte bu özellik, sadece tavanda var olan örtüyü yeniden kaldırabilir. İlk adım olarak karşılıklı dil alışverişi başlamalıdır. Asırların yakınlığını yeniden kurmanın ilk adımı bu olmalıdır. İki toplum içinde bu adımı atacak kültür dernekleri, sivil toplum örgütleri ve basın kuruluşları vardır. Toplumumuzun kalkınması ülkemizin içindeki kaynaklardan başlamalıdır. Bu kaynaklar, bir çizgi kalınlığı kadar mesafededir, fakat bir tek ön koşulu geçmek gerekir. Bu ön koşul karşılıklı dillerimizi anlamakla olur. Toplumlararası çatışmalar olmasa yaşı ellinin altında olan tüm Türk ve Rumlar, birbirimizin dilini bilecek ve düşüncelerimizi karşı tarafa aracısız aktara-

caktır.

2. Bilgi iletişimi olmalıdır:

Kıbrıs, yüksek kültür ve bilgi birikimi olan insanların yaşadığı bir ülkedir. Kültür; insanın yaşamını dengeleyen ilk eleman, bilgi ise üretimi yapmamıza yardımcı olan verilerdir. Her iki toplumunda üretim yapacak materyali mevcuttur. Üretimi, ülkemizde barışı sürekli kılacak yapıya kavuşturabiliriz. Kıbrıs, dünyada hiçbir ülkenin sahip olamayacağı kadar bol eğitim kurumuna sahiptir. Eğitim kurumları arasında yapılacak işbirliği, iki toplum arasında bilgi işbirliğine gitmeye olanak verebilir. Kıbrıs'ta yaşamı ülke genelinde aynı standarta ulaştıracak tek olanak, bilgi alışveriştir. Önceki paragrafta verdiğim dillerimizi karşılıklı tanıma işbirliği okullar içinde de olabilir. Fakat bu noktada düşünülecek bir noktada şudur: Okullarda verilecek dil dersleri, kişiye eğitim süresinin tamamlanması, tam verimle iletilmesi ve eğitimden sonrada pratiğin yapılmasıyla olur. Bu nedenle bir önceki paragrafta verdiğim dil öğreniminin biçimi bu paragrafta verdiğimle karıştırılmamalıdır.

Karma eğitimden sonra karma üretimde gerçekleştirilmelidir aynı okullardan mezun olacak Kıbrıslı Rum ve Türkler aynı iş kollarında birlikte çalışmalıdırlar. Veya; ihtiyaç olupta bulunmayan elemanları toplumlar karşılıklı olarak birbirlerinden almalıdır. Bir cümleyle özetleyecek olursak; bilgi iletişimi karşılıklı hizmet olarak gerçekleştirelim. Belediyeler, mühendislik ve mimarlık odaları bu tür iletişimi organize edebilir.

3.Mal alışverişi olmalıdır:

İki kesimde birbirine göre fiyatı yüksek mal olabilir. Bu malları her iki tarafa kanallandırmak için yolları bulunmalıdır Ticaret Odası bu konuyu işleyebilir. Turizmde bir ekonomik değer olduğuna göre onu da mal alışverişi olarak düşünebiliriz. Günümüzde sadece Lefkoşa Surları'nın % 90'ı Türk bölgesindedir Kıbrıs genelinde de yarıdan fazlası olabilir. Bu veriler bile bir işbirliği konusu olabilir. Turizm şirketleri ve oteller karşılıklı rezervasyonlar için anlaşabilir. Kıbrıs madenleri ve bazı doğal kay-

nakları sınırda kalmış olması nedeniyle yarım yüzyıla yakın bir zamandır atıl durmaktadır. Bu da ayrı bir işbirliği konusudur. Kıbrıs'ın kalkınmışlığı sadece AB kredileri ile düşünülmesin. Bu kredileri, Kıbrıs'ın kendi kaynaklarına yardımcı bir elaman olarak görmeliyiz. Önce kendi kaynaklarımız ondan sonra AB kredileri.

Y a p ı malzemelerinin Türk bölgesindeki 1963-1967 yılları arasındaki eksikliğinin izlerini ve onun getirdiği alışkanlıkları L e f k o ş a Surlarıçi'ndeki binalarda görmekteyiz.

Siyasi olmayan ve üç paragraf ile özetlenebilecek bu konuların ülkemizde bu kadar zaman işlenmemiş olması, Kıbrıs'ta yaşayan kitleleri sadece kendi düşüneleri doğrultusunda şekillendirmiştir. 1963 yılında çizilen çizgi iki toplum arasında birbirine zıt denebilecek kadar farklılıklar getirmiştir. Çizginin güneyinde yüksek binalar ve Türk bölgesine daha yeşil noktalar, Türk bölgesinde ise çizginin çekildiği zamandan bir kaplumbağa süratiyle giden bir yapılaşma ve yok denecek kadar yeşillenme. Yeşillenmede de bir farklılık göze çarpmaktadır. Rum bölgesindeki ağaçlanmaya karşın Türk bölgesindeki kaldırımlarda mevsimlik çiçek yaşıatılmaktadır

Geçen kırk yılı şu resimlere bakarak değerlendirelim.

Resim 1, 2, 3: Türk bölgesinden.

Resim 4, 5, 6: Rum bölgesinden alınmıştır.

Resim 1: Günümüzde Lefkoşa Surları'nın Yiğitler Burcu'yla bilinen şehir duvarından

Kuzeye bir bakış.

Resim, 1959 yılında Kemal Rüstem'in

Colors Of Cyprus adıyla çıkarmış olduğu kitaptan alınmıştır. Sokak 40 yıldan fazla bir zaman

Resim 4: Önceki ismiyle Metaxas şimdiki ismiyle Elefteria olan meydanın yaklaşık 40 yıl (belki de daha eski) önce alınmış bir resmi.

Resim, Surlar dışından ve güneyden kuzeye bakarak çekilmiştir. Resim, Reno Wideson'un Cyrus Images Of A Life Time isimli kitabından alınmıştır.

Kitap 1992 yılında basılmış ama resim arşivlerinden alınmıştır. Çünkü; başka kitaplarla karşılaştırıldığında resimlerdeki yaşam objelerini (otobüs, araba) dikkate alırsak, resmin

kitabın basımından çok eski bir zamana ait olduğu görülecektir.

Resim 5, 6: Meydanın yaklaşık aynı pozisyonla bir hafta kadar önce çekmiş olduğum iki resim. Resim 5 meydanın sol köşesi, resim 6 sağ köşesi.

Resim 5'te görülen bir ve iki katlı, balkonlu, çatılı binalar hala durmakta. Ama yanına gökdelenler dikilmiş. Resim 6'da ön cephede Tarihi Lefkoşa Surları'nın bir köşesi arka cephede ise yine bir gökdelen. Arka cephe, ön cepheyi yüksekliği ile adeta silmiş.

Resimlerde de görüldüğü gibi iki toplum arasındaki fark oldukça fazla. Arada bir sınır olsada sonuçta iki toplumda aynı kültür mirasını, aynı toprağı, aynı iklimi ve aynı geleceğı paylaşmaktadır. Arada bu kadar fark olmalı idi.

hiç değişmemiş. Resim 2: Aynı sokağın daha Kuze-yinde yer alan Muzaffer Paşa Meydanı'ndan bir ay kadar önce benim almış olduğum bir resim. Rum bölgesine göre daha alçak binalar.

Resim 3: Bir yıl kadar önce Samanbahçe'den almış olduğum bir resim. Ben Lefkoşa ile, hergün

olmak koşulu ile ilgilenmeye başladım 1967 yılından itibaren değişmeyen bir görüntü. Sadece değişen çeşmenin biraz daha yana yatmış olması. Aynı yaşlı ve bakımsız konutlar hala daha zamana karşı direnmektedir.

ECOLOGICAL HOLIDAY VILLAGE : VILLA ERQUES ECO-RESORT

Demet Kurra ÇEBİ
Mimar

Tenerife, Canary Islands

" Tenerife is one of the seven large Canary Islands just off Africa's western coast. It enjoys a temperature year-round climate and breathtaking natural beauty, and has become a thriving tourist destination. Villa Erques, on the island of Tenerife, will be a prestigious, five-star eco-resort village overlooking the Atlantic Ocean."

Abstract:

The Most of the energy sources on the world is limited and coming to on end after 50-100 years. Alternative energy sources, started to being searched by industrialized countries. On the other hand efficiently use of existing sources will slow down to coming to on end. Ecological buildings and sustainable design are popular in recent years, for finding solutions to the energy problem of the world. The Villa Erques Eco-Resort is chosen as a case study to see how sustainable design is shaped according to site planning, landscaping, energy using, passive solar featuring, indoor air quality and with material choosing. Villa Erques Eco-Resort is in Tenerife which is Canary Islands and that design strategy in the island can be an example for Cyprus a Mediterranean island.

Özet:

Dünyadaki enerji kaynaklarının sınırlı olması ve birçok enerji kaynağının tükenmesi için son 50 veya 100 yılının kalması, gelişmiş ülkeleri alternatif enerji kaynakları aramaya yöneltti. Bu arada halen mevcut olan kaynakların tasarruflu kullanımında kaynakların tüketim hızını en azından yavaşlatabilir. Dünyada yakıt için verilen mücadele ele alındığında, tasarrufun ne derece önemli olduğu daha iyi anlaşılabilir. Özellikle adalarda kullanılabilecek kaynakların daha da sınırlı oluşu, mimari açıdan ele alındığında ekolojik binaların önemini arttırmaktadır. Genel olarak ekolojik binayı; doğal çevreyle dost, yerel kaynakları tasarruflu kullanan, geri dönüşümlü malzemelerle yapılmış binalar olarak tanımlayabiliriz. Kıbrıs'ın ada olması, tam anlamıyla sınırlı kaynaklar sorununun yaşandığı bir ülke olmasını sağlıyor. Adaya bir örnek teşkil etmesi açısından Kanarya adalarından Tenerife'de tasarlanmış olan bir tatil köyü incelenmiştir.

Introduction

The aim of an design team was to develop an environmentally responsible tourist destination in an authentic village setting that would respond to Tenerife's climate, culture, history, and natural landscape. Villa Erques Eco-Resort is modelled to be a sustainable design according to site planning, landscaping, energy using, passive solar featuring, indoor air quality, and with material choosing .

Villa Erques is an ecological hotel on an island where tourism has surpassed agriculture as the island's most important industry. The Canary Islands have thrived economically from industries such as shipbuilding and agriculture, which have destroyed the island's natural resources with abusive land, building, and civil practices. The current tourism strategy in the islands seeks to combine growth and concern for the environment through the use of renewable energy sources, low impact development, and improvement of public transportation.

Design overview:

The Villa Erques site is located midway along the southwest coast of Tenerife, between the inland villages of Adeje and Guia de Isora. Bounding the site are a banana plantation to the north, a deep barranco to the south, steep cliffs facing the Atlantic to the west, and a coastal road with a mountain backdrop to the east.

The spectacular setting includes a terraced landscape of bluffs and valleys, streams leading down to pools and a cliff edge, and a small cove at the bottom of the barranco. The site hosts natural vegetation of cacti and local succulents. The resort layout takes the shape of a hill village with traditional housing following the natural contours as it radiates from a central plaza, with a chapel as the focal point.

Economics:

Finca Erques, the developer, understands the value of taking a long-term approach rather than seeking short-term investment returns. Sustainable design strategies are to be comprehensively incorporated throughout the project to create an economically profitable and ecologically viable development.

Design process:

The design team performed an in-depth review of eco-tourism labeling programs to determine which one should be used to guide the design effort and ultimately to validate the environmental success of the project. BREEAM, Ecotel, and Green Global were identified as the three most appropriate evaluation programs.

-Eco-tourism labeling programs: the BREEAM system is an assessment and certification program for new building developed by the Building Research Establishment in England, and is the earliest and the best of the developed of the building assessment programs. But does not directly address many of the hotel operations, community, and social issues. The Ecotel Certification systems evaluates five categories of performance: solid waste management; energy efficiency; water conservation; environmental legislation compliance and native land preservation; and employee environmental education and community involvement. Green Globe, is modified after the ISO 9000 and ISO 14000 systems, evaluates rating applicants in terms of relative improvement from their current state of performance, as opposed to Ecotel and BREEAM, relating to the building site, the system evaluates social and cultural development, involvement of staff, customers, and communities in environmental issues, and environmentally sensitive purchasing.

Site:

The resort design is compact, pedestrian friendly development that was designed to fit with the natural contours of the site. Valet parking at the perimeter of the site will mean that guests' cars are away from the village; narrow streets, open courtyards, gardens, and ocean vistas encourage guests to travel by foot. The site's natural resources were studied prior to development of the site plan. The

design has been developed to minimize waste-cut and fill have been balanced, topsoil will be preserved, and rock material from site excavation will be reused on-site.

-Landcaping: The landscaped areas have been zoned to reduce water requirements for irrigation. Large areas will be landscaped with native plantings that do not require irrigation, and garden areas that do require irrigation will be maintained with recycled water sources.

-Stromwater runoff: Rain waters and vegetated buffers will be used to collect and infiltrate runoff where it originates. Rain gardens are an attractive landscape strategy that limits the need to build channels, perforated pipes, or trenches to redirect stromwater, which also reduces the cost of construction.

Energy:

The project use passive solar design, efficient lighting, integrated control systems, and renewable energy to reduce energy requirements.

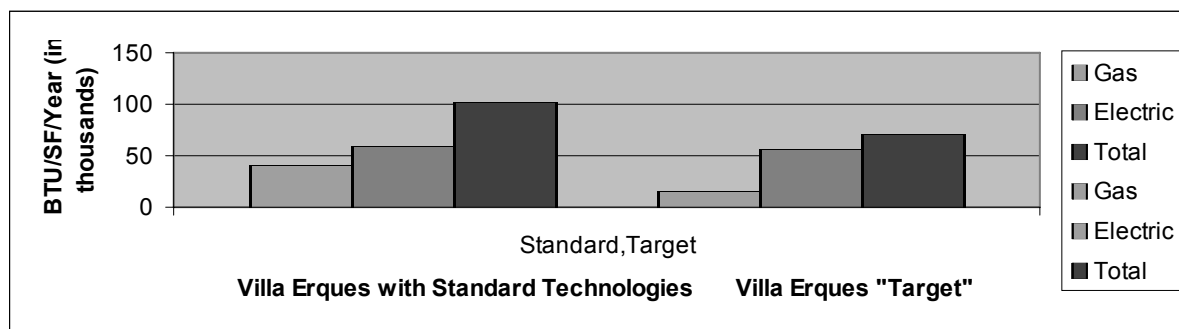

Table 1. Villa Erques Eco-Resort, Annual Energy Consumption

-Passive solar features: Passive solar design will reduce overall energy use requirements. The choice of building materials, the orientation of the buildings, the placement of windows and doors, and their treatments all impact temperatures within the buildings. The building layout and facades have been designed to promote the use of natural ventilation.

-HVAC systems: The passive solar design combined with energy efficient lighting and appliances will greatly reduce cooling requirements. Building will have a cooling systems, mechanical air-conditioning but will rarely be necessary. Heating requirements will also be greatly reduced due to the passive solar design and the proposed solar heating system. Control systems that switch off lighting and air-conditioning when guests are not in their rooms to reduce energy consumption.

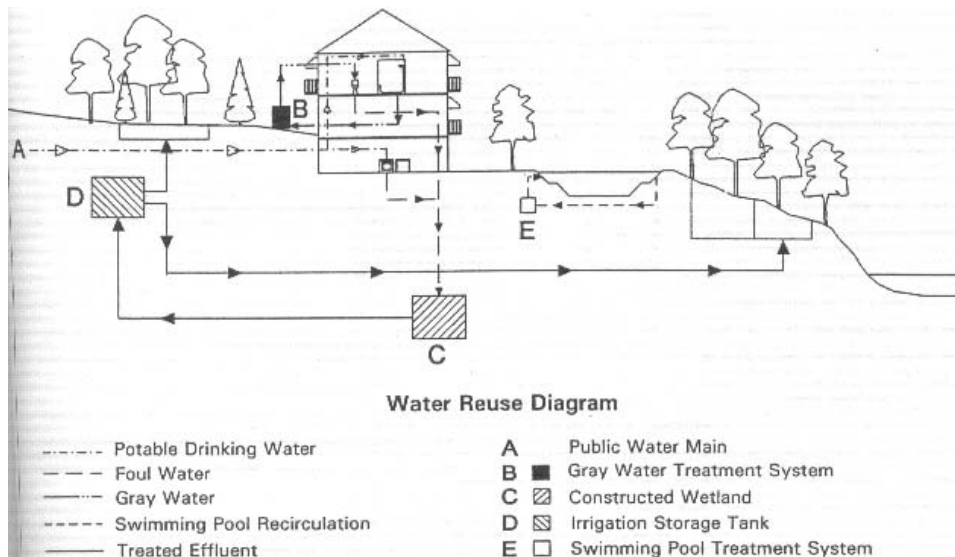
-Alternative energy use: Solar radiation for the island is 2800 hours per year. A large installation of solar photovoltaics is proposed for the parking areas at the outskirts of the site. The solar energy would be used to charge the batteries for the fleet of electric vehicles, which will be used to service the resort and for guest transportation. Solar hot water heating is also under consideration.

Water:

Fresh water is a scarce resource that must be wisely managed. Water conservation strategies include installation of low-water-use appliances, such as low-flush toilets and water-efficient dishwashers and washing machines, to minimize water use.

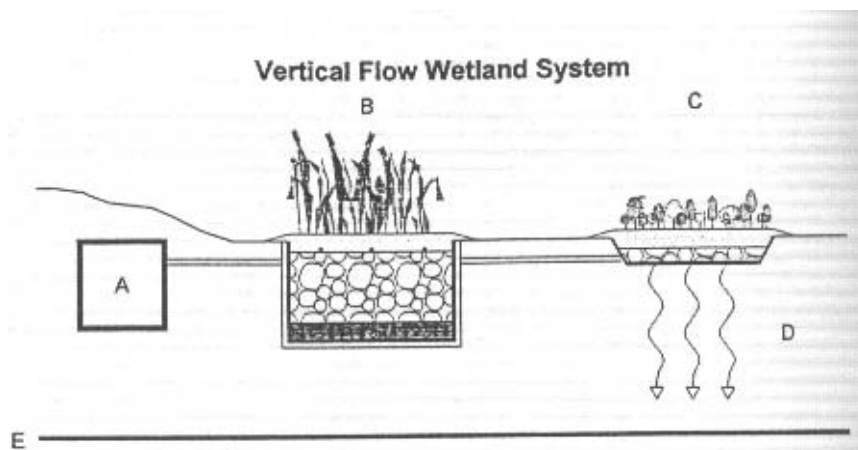
-Gray water system: Gray water from showers, sinks, washing machines, and dishwashers will be treated and then reused to meet some non-potable water demands such as toilet flushing or irrigation.

-Swimming pools: To conserve fresh water, the pools will be operated as low-salinity pools, using

seawater combined with potable water.

-Constructed wetlands for wastewater treatment: The biological wastewater treatment will be less expensive than chemically based alternatives. A vertical flow constructed wetland is under consideration to provide advanced treatment of the wastewater at Villa Erque.

-Treated effluent for irrigation: Treated effluent from the constructed wetland would be used for irrigation.

Indoor environment:

The resort has been developed to promote an easy open-air environment. The buildings have been designed to provide shelter from the hot midday sun without requiring air-conditioning, and natural ventilation increases the movement of fresh air through the buildings.

-Indoor air quality: When doors and windows are closed, the air inside will remain comfortable and healthy. Construction materials have been selected that do not off-gas chemicals, and the typical wall system proposed is one that breathes. Walls can act as moisture sinks, helping to stabilize the humidity levels in the guest suites. Materials are alkaline so they will not support mold or mildew growth.

Material resources

-Local materials: By using local materials, the project will conserve energy use and limit costs associated with transportation. Also using local materials will support the local economy.

-Typical wall construction: Typical construction in Tenerife uses a structural concrete frame with concrete block or hollow clay tile infill, which is covered with a limed finish inside and out. Materials are low in embodied energy. But R-value of clay tiles is same as double-glazed window glass. The design team suggest, grid block made of a mixture of cement (%15) and mineralized waste wood fiber (%85). The material is highly durable, holds nails or screws well, and can be erected without a lot of skilled labor.

A production facility could be set up on Tenerife to produce the blocks using locally available concrete and waste wood. But wood is not plentiful on the island, but shipping pallets, demolition debris, land clearing debris and agricultural waste materials can be used.

-Concrete: Procedures are developed to minimize environmental impacts related to concrete work. By establishing a zero-waste batch plant on-site, waste from washout can be reclaimed and reused. Only low-VOC biodegradable form releases agents or no-oil panels will be used for all in-situ concrete work.

-Typical roofing: Roofing material will be unglazed clay tile, a material that is low in embodied energy and is biodegradable at the end of its useful life. Rigid insulation and a reflective membrane will reduce heat transmission.

-Interior finishes: Interior finishes will be simple, durable, and low maintenance. Floors in the guest suites will be wood or ceramic. Walls will have a natural limed finish and no paint. All wood will be from independently certified sustainable sources. Only conference center ballroom will be carpeted. Wood, cork, or ceramic flooring will be used for all other public areas.

-Reuse management: To reduce waste packaging will be replaced with containers that can be washed and reused to the greatest extent possible.

Conclusion

Visitors and staff at the resort will represent a significant proportion of the total island population. By choosing to support sustainable design strategies, the developer is reducing long-term health of the island ecosystem and enhancing its natural beauty.

Bibliography:

Mendler, S. F., Odell, W., “ Sustainable Design”, John Wiley & Sons, Canada, 2000.

Lawson, B. “ Building Materials Energy and The Environment-Towards Ecologically Sustainable Development”, The Royal Australian Institute of Architects, Australia, 1996.

Woolley, T. Kimmins, S. Harrison, P. Harrison, R. “ Green Building Handbook”, E&FN Spon, London, 1997.

YORUMSUZ

LEFKOŞA

Fotoğraflar:
Mimar
Gözde
Berkman
Kodan

Y
O
R
U
M
S
U
Z

L
E
F
K
O
S
A

MİMARLAR ODASI VE İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI
YÖNETİM KURULLARINCA BELİRLENEN
1 OCAK - 30 MART 2004 TARİHLERİ ARASINDA GEÇERLİ
"YAPI BİRİM MALİYETLERİ"

	YAPI TÜRÜ	BİRİM MALİYET	BİRİM
1	Konut (IV.sınıf)	317.020.000	TL /m2
2	Konut (III.sınıf)	544.960.000	TL /m2
3	Konut (II.sınıf)	466.360.000	TL /m2
4	Yardımcı Binalar (I.sınıf)	303.920.000	TL /m2
5	Apartman Tipi Konut	455.880.000	TL /m2
6	Sendeli Dükkan	455.880.000	TL /m2
7	Sendesiz Dükkan	398.240.000	TL /m2
8	Okul	398.240.000	TL /m2
9	Yurt	489.940.000	TL /m2
10	Ofis Tipi Binalar (standart)	398.240.000	TL /m2
11	Ofis Tipi Binalar (özellikli)	479.460.000	TL /m2
12	Yanları Kapalı Garaj	317.020.000	TL /m2
13	Fabrika (Atölye Tipi Binalar)	317.020.000	TL /m2
14	Süthane,Salhane	358.940.000	TL /m2
15	Fırın	479.460.000	TL /m2
16	Otel I	594.740.000	TL /m2
	Otel II	665.480.000	TL /m2
	Otel III	725.740.000	TL /m2
17	Bungalov	482.080.000	TL /m2
18	Yüzme Havuzu	529.240.000	TL /m2
	Yüzme Havuzu (olimpik)	584.260.000	TL /m2
19	Sinema,Çok Maksatlı Salon	639.280.000	TL /m2
20	Gazino,Lokanta	544.960.000	TL /m2
21	Benzin İstasyonu	393.000.000	TL /m2
22	Oto Tamirevi	317.020.000	TL /m2
23	Ağıl	172.920.000	TL /m2
24	Kümes	172.920.000	TL /m2
25	Çatısı Saç veya Atermit türü duvarları yığma basit yapılar	303.920.000	TL /m2
26	Otopark (Yanları Açık)	293.440.000	TL /m2
27	Bodrum	317.020.000	TL /m2
28	Sığınak Amaçlı Bodrum	393.000.000	TL /m2
29	Sığınak (Blok)	332.740.000	TL /m2
30	Parselasyon	110.040.000	TL /m2
31	Telleme	57.640.000	TL /m
32	Bahçe Duvarı	133.620.000	TL /m2
33	Kapalı Havuz	796.480.000	TL /m2
	DEĞİŞEN VİZE HARÇLARI		
1	Rölöve Projeleri	15.720.000	TL
2	Bina Taksimatı	18.340.000	TL
3	Arazi Taksimatı	15.720.000	TL
4	Yapıldı	15.720.000	TL
5	Telleme	7.860.000	TL

NOT: 1 Ocak - 30 Mart 2004 tarihleri arasında yürürlükte bulunan "Yapı Birim Maliyetleri", Yeni Yapı Birim Maliyetleri Yürürlüğe girdiği anda yürürlükten kalkacaktır.